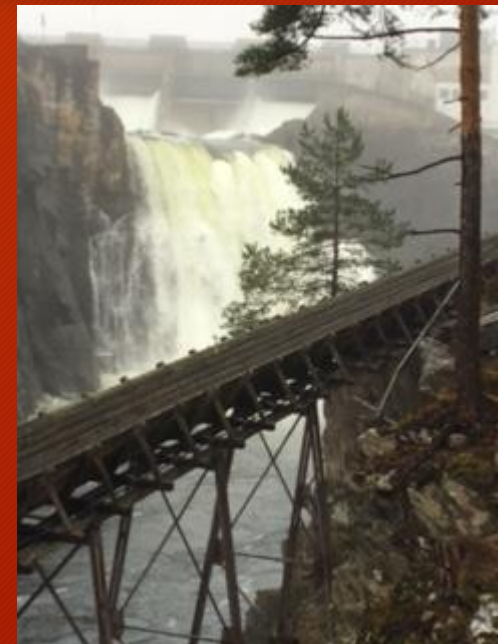

Profesjonskvalifisering i utdanning og videre profesjonsutvikling som nyutdannede lærere

Eva Bjerkholt

Profesjonsutvikling som nyutdannede lærere i barnehage, skole og videregående opplæring

- Oppfølging og veiledning for nyutdannede er del av kvalifiseringen til profesjonell yrkesutøvelse i overgangen mellom utdanning og arbeidsliv (nyutdannet dvs. de første 1-3 årene)
- Begrepet induction (Britton mfl. 2003; Bjerkholt, 2013):
 - overgangsfasen mellom utdanning og yrke
 - Introduksjonsprogram for nyutdannedes profesjonsutvikling
- Veiledning er i følge nasjonal og internasjonal forskning (jmf. kunnskapsoversikten), en av de viktigste faktorene for nyutdannedes profesjonsutvikling i arbeidslivet sammen med kulturen og ledelsen på arbeidsplassen.

Profesjonskvalifisering på ulike arenaer

- «Selv om det er et mål at de nyutdannede profesjonsutøverne har tillegnet seg mest mulig av de nødvendige relevante kunnskapene, ferdighetene, verdiene og holdningene de har behov for i sin yrkespraksis, vil de nyutdannede ikke være ferdig kvalifisert» (Smeby & Mausestaden 2017, s. 13)
- Kunnskapsgrunnlaget er for omfattende og kompleks til at alt kan læres i utdanninga. De nyutdannede trenger svært spesialiserte kunnskaper og ferdigheter og en av utfordringene er å vite hva som er relevant kunnskap i de ulike konkrete situasjonene.
- «Utvikling av ekspertise forutsetter omfattende trening kombinert med veiledning og 'feedback' på det man gjør» (Smeby 2013)
- Utvikling av faglig profesjonelt skjønn tar tid for kunnskap er **situert** (Lave & Wenger 1991) dvs. knyttet til en spesifikk kontekst.

Kompleksitet og utfordringer i overgangen

1. Identifisere og trekke ut relevant kunnskap fra konteksten der kunnskapen ble tilegnet og brukt tidligere
2. Forstå den nye situasjonen
3. Gjenkjenne hva slags kunnskap og hvilke ferdigheter som er relevante
4. Transformere disse til å passe til den nye situasjonen og
5. Integrere dem med annen kunnskap og andre ferdigheter for å kunne tenke, handle og kommunisere i situasjonen

(Eraut 2010, s.49/Smeby & Mausethagen 2017, s.14-15)

Hvordan sikre profesjonskvalifisering/videre profesjonsutvikling som nyutdannede?

- Målet er kunnskapsbasert kvalitetsutvikling i sektoren
- Ansvarsfordeling - KD/Udir - Lærerutdanningene - arbeidsgivere - leder?
- Nasjonale rammer for å sikre nyutdannede videre profesjonskvalifisering i overgangen mellom utdanning og arbeidsliv?
- Hvordan er nasjonale rammer/induction program forankret internasjonalt?